

Bécs, Kedden, December' 6-dikán, 1825.

A m é r i k a.

Bolivár illy Végzést hirdettetett-ki Arequipából Május' 26-dikán Felső Perura nézve: — „

„Bolivár Simon, Liberátor, Kolumbia' Elölülője, Peru' Liberátora és Diktátora.

„Meggondolván, 1)ször, hogy a' Perui Fejedelmi-Congresszus, mindenben, a' mi a' maga és szomszédai politikájakat illeti, legnagyobb önn' haszonkeresés nélkülvalóságot mutatott-ki minden üléseiben; 2)szor; hogy az ő ezen esztendőben Febr. 23-dikán tett határozása nyilván bizonyítja, hogy melly nagy tisztelettel viseltessék, valamint La-Plátai Respublikának úgy Felső Perunak jusaikhoz is; 3)szor, hogy az Ayakuchói Feldmarschall, a' Szabadító ármáda' fő vezére (Don Antonino Jose de Suchre) az ő Felső Peruba való bemenetelekor, Képviselői gyűlést hívott össze; 4)szer, hogy Felmarschal Don Juan de Arenales nékem arról tett jelentést, hogy a' La-Plátai Respublika' Országlószeke olly eszközöket vett elé, mellyek szerént az említett tartományok már most akadályoztatás nélkül tanátskoznak a' magok állapotjuk és Országlássok elintéztetése eránt; 5)ször, hogy a' Kolumbia és Peru által egyesített erővel folytattatott hadakozásnak az a' célja, hogy azon lántzok, mellyek az Ámerikai népeket terhelik, széllyel szaggattassanak, hogy azután ők a' Fejedelmi nagy foglaltoskodásoknak folytatásához hozzá foghassanak, 's a' magok jövődöbéli sorsok

eránt, törvényes békességes és telyes erővel bíró határozásokat tehessenek — mind ezekre nézve meghatároztam én és határozom, a' mik itt következnek:

I. Czik. A' Felső Perui eddig volt Spanyol tartományok, az Ayakuchói Feldmarschallnak rendelkezésével megegyezőleg gyűljenek össze közönséges Congresszusra, hogy ott a' La-Plátai Országlószekek kívánsága szerént nyilvánással mondják-ki, hogy a' magok javokra és jövődö béli Országlássokra nézve mi légyen meghatározott kívánságok.

II. Czik. Ezen gyűlésnek tanátskozásai nem elébb, hanem tsak a' Perui új Congresszusnak beiktattatása után a' jövő esztendőben fognak megrössittetni.

III. Czik. A' Felső Perui tartományok ezen időnek elkövetkezéséig a' Feldmarschall Sucre fő igazgatása alatt maradnak

IV. Czik. Az a' Határozás, mellyet mint feljebb említök, a' Perui Fejedelmi-Congresszus Febr. 23-dikán kiadott, minden tekintetben minden változás nélkül töltetessék-bé.

V. Czik. A' Felső Perui tartományok mostan és azon időig, míg a' Pejedelem-Congresszus be nem iktattatik, semmi más Hatalomnak nem tartoznak engedelmeskedni, mint ezen Respublika Fő Országlószekeinek.

VI. Czik. A' Fő Titoknokra bizattatik, hogy ezen Határozást betöltesse, kinyomtattassa, közönségessé tétesse, 's minden féle elküldözze.

Alá írta: Bolivár Simon.

Rosz Birodalom.

Császár és Császárné Ő Felsegek még nem indultak vissza Taganrogból Petersburg felé. A' Császár a' Doniai Kozakok' fő városát, melynek Uj-Tscherkask a' neve, meglátogatta. Onnét Krimia-ha akarja útját venni, 's 14 napokig tartó ott maradás után Taganrogba vissza térni. E'szerént még néhány hetek telhetnek-el Petersburgba lejendő vissza-utozásáig.

Spanyol Ország.

A' Pápa' Madridban lévő Nunciusa egy Jelentést adott-bé a' Spanyol Minisztériumhoz, melyben illy megjegyzés fordul elé az Inquisitiora nézve: —, „Mint hogy azon okok, mellyek a' Szent Széket arra indították vala, hogy az Inquisitziónak Spanyolországba való vissza állittatásában megegyezzek, többé nintsenek-meg, erre nézve annak helyre-állittatása tzél nélkül való lenne 's ezért nem is fog semmi lenni belőlle, e'mellett a' politikával ellenkezőnek is tartja azt Ő Szentsége a' mostani környülállások között, mint hogy az indulatoknak felpesdülése, az emberi gyarlósággal öszszetartóztatva, az Inquisitiot a' részrehajlásoknak kezeikben elfordithatná azon első szent czélzásoktól, mellyekre nézve az, visszaállittódnék, 's e' miatt a' helyett, hogy használna, ártalmassá és gyűlölgessé lenne.

Észak Amerika.

Észak-Amerikában egy új Tsatornát fognak nyitni az Erie' tavából, a' melly nagy pompával fog véghez menni, egyebek között Doktor Michel illy czerimonia által akarja azt nevezetesíteni. Már a' föld golyóbisán találtató legnagyobb folyókból vizet szerzett magának, 's mind

ezeket s' külömbkülömb féle vizeket bele fogja az innepléskor, az Amérikai tengerbe tölteni, mellyel azt fogja jelenteni, hogy Amérikanak tengeri kereskedése mind azokhoz a' folyókhoz kiterjed, mellyekből ő a' tengerbe vizet töltött, milyenek tudni-illik: az Amazonok' vize, Orinoko, La Pláta, Kolumbia, Tamesis, Sequana, Néva, Tágus, 's a' többek az egész világon.

Kolumbia.

Pápa Ő Szentsége még tavaly, mint akkor megírtuk, minden Amérikai Püspökökhöz egy Brévát küldött volt, melyben a' Megyéknek az Anya Spanyol Országgal való egyességben maradást jóvallta. Bogotában Jul. 28-dikán pedig olly értelmű Kerülő írást adott-ki az Ország-lószék, melyben azt a' gyanakodását jelenti, hogy Pápa Ő Szentsége talám tsak azokat az Amérikai Püspöki megyéket érti ezen Brévájében, mellyek Spanyol Országgal még most is öszszeköttetésben vagynak, megparantsolván egyszersmind a' tartományok kormányozójiknak, hogy vígyázattal legyenek, és ha a' Clérusnak valamelly tagja szó vagy írás által az említett Breve értelme szerént viseli magát, azt azonnal törvénszék' elibe állítsák 's a' Leyde-Patronato (Lex Patronatus) szerént ítéltessék-meg.

Lombard-Velencei Királyság.

Mailand Nov. 17-dikén. E' hónap' 13-dikán szokott Szent Czerimoniával ment végbe itt a' S. Alexandro templomban a' P. Paulinusoknak az ő Monzában és Mailandban lévő Szerzeti épületjébe való visszatétetéssek. Maga az Érsek is jelen volt a' Szent Ajtatosságon, a' melly Te Deum laudamus éneklésen végződött. A' vissza tétetett Atyáknak meghatározott foglalatosságokká tétetett Felse-

ges Urunknak Kegyeletes Rendelése által az ifjuság' nevelése.

Német Ország.

A' Svétziában eléfordult Országlási változás után történt volt, hogy Gustavsohn, ki Oberster titulussal él most, Lipsiai Könyváros Brockhaus, mint illy nevű folyó írásnak: Die Zeitgenossen kiadója ellen valamelly Ujságcikkelyért, melly ezen folyó írásban taláztatott, pert indítván, ez még máig is le nem tolyt, hanem Brockhaus meghalálózván ezzel a' per is elvégződött, melyről illy Hirdetés jött-ki a' Moguntziai ujságban: — „Mi Lipsiai Ítéző Bírak megkérettetvén, kinyilatkoztatjuk, hogy minekutánna Brockhaus Arnold Friedrich Könyváros, ki ellen Oberster Gustáv Adolf Gustavsohn valamelly Czikkellyért előttünk vádolási pert indított vala, még ítéletünknek kimondása előtt meghalt, tehát már most ezen pernek is vége szakadt, az arra kívántató költséget pedig az Örökösök a' rájuk maradott vagyonból magok megfizették.“

A' Felperes pedig illy Czikkellyt adattott-ki ugyantsak az Ujságlevelekben: — „

E' leve nem várt kimenetele egy motskolódó folyó írás ellen indított perlekedésnek, melly ellen én három esztendőnél tovább folytattam vádlásomat, hogy betsületemet és jó híremet-nevemem oltalmazzam. Ohajtani lehetne, hogy a' veszedelmes pennájú írók jobban meg tanulnák betsülni és használni a' nagy betsü nyomtatási szabadságot. Lehetetlenség, hogy igasságtalanságok, rágalmazások, és személy-sértések tegyék a' nyomtatási szabadságnak valóságos célját.“

Török Tudósítások.

Konstanczinapolybol tudósítások érkezték Bétsbe November 10-dik

és 18-dik napjairól, de semmi nevezetes nem taláztatik benne, még pedig éppen olly dolog nem történt semmi, a' mit most legnagyobb reménséggel vártak azok, kik a' Török 's Görög történeteknek olvasásában kedvet találnak. Azt reménlték ezek, hogy már most csak nem juthatnak-el a' Török hajósergek Moréához, úgy, hogy a' Görögök valahol rájuk ne tsapjanak, 's tengeri verekedés ne történjék. Azonban semmi se történt.

Az egész Török és Egyiptomi egyesült tengeri erő megérkezett November 5-dikén a' Navarini kikötőhelybe. A' Török tengeri fő vezér Chosrew Mehmed szántszándékkal hirlettette volt el azt, hogy legelőbb Hydra és Speczia szigeteket fogja megtámodni, 's onnét fog azután Napoli-di-Romániához által evezni. Ezen hír által ő csak a' Görögök' figyelmétakarta Navarintól elvonni; 's egészen elisérte célját, minthogy a' Görög hajósergek ötet már hat hetek óta várták Milo és Santorin között 's Kandianak keleti tsutsánál: a' ravasz Kapudán Basa ellenben a' helyet, hogy Alexandriából a' közönséges utat tartotta 's elébb Rhodus szigete 's onnét Suda és Módon felé evezett volna, most egyenesen Kandia' déli partja mellett vette evezését Navarin felé, 's egész útjában nem látott egy Görög hajót is.

Ibrahim Basa éppen Módonban volt a' hajóseregnek Navarinhoz lett kikötésekor, 's azonnal ő is oda menvén személyesen jelen volt a' sergnek kiszállásakor.

A' Kapudán Basa' tengeri ereje Navarintól Messolongihez fordul, hogy annak ostromlásában Reschidet a' Kiutájert a' tenger felől segittse, a' ki ezen várat, mint a' Görög Kronikában olvasni lehet, még Oktober 29-dikén tüzesen ostromlotta.

(A' többek jövő pénteken következnek)

A' pénzfolyamat Dec. 5-dikén, közép ár :
 A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 91 5/6
 Az 1820-béli sorsosok, 147
 Az 1821-béli hasonlók, 124 1/2
 Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 51 3/4 forinton keltek, mind C. ben
 A' Bankó Aktziák keltek 1172 forint. C. p. ben.

Magyar Ország.

P o s o n y. Szerdán November 30-dik napján, az Országgyűlésének 23-dik Ülése tartatván, a' Rendek' táblájánál reggel 9 órakor ismét felolvastatott azon legkegyelmesebb R e s c r i p t u m, mellyet Nádorispány Ő Cs. Fő Hertzegsége e' hónap' 28-dikán Bétsből Császár és Király Ő Felségétől magával lehozott vala, 's az Ő Felsége eránt való háladatosságnak leg-elevenebb nyilatkoztatásai által fogadtatott a' Rendektől, kik az után telyes megegyezéssel meghatározták, hogy magok közzül Depütátziót váloszszanak 's azt a' Mánásoknak 10 órakor öszszegyülekezett táblájához, küldjék a' végre, hogy magát azzal öszsze tsatólván, Ő Cs. K. Fő Hertzegsége előtt ezen legkegyelmesebb R e s c r i p t u m é r t 's az annak kinyerése által megbizonyított közbenjárásért a' magok háladosági érzéseiket bemutassák.

Minekelőtte azonközben, a' Rendeknek ezen Depütátziója még a' Mánások szálájába megérkezett volna, ott már Primás Ő Hertzegsége egy igen szép, gyökeres és méltóságos Beszéd által a' Mánások' nevében ezen érzékeny köszönetet a' Császári Fő Hertzegnek bemutatva vala, melyre nézve azután a' Rendek' Orátora is hasonló megháláló köszöntést intézett Ő Cs. Fő Hertzegségéhez.

A' két tábláknak azután következett egyesületében az 1790 és 1791-béli Regnikoláris munkáknak megvizsgálására az Ország' Kintstármestere Gróf Cziráki Ő

Excellentiájának' előlülése alatt kirendeltetve lévő elegendes Deputatzió, megtette a' Gravamenekre való nézi hátra lévő tudósítást, melly a' Nádorispányi Protototarius Úr által felolvastatván, annak kinyomtatását Ő Császári Fő Hertzegsége a' Királyi Personalis Úr kívánságára, megengedte.

Nádorispány Ő Fő Hertzegsége és Hitvese a' Cs. Fő Hertzegné a' theatromra menvén, dobok' és trombiták' harsogása, 's a' levegőt hasogató örvendező felkiáltások által fogadtattak, 's az egész játékot végig nézni méltoztattak, melly illy Czimü Magyar Játék volt: a' Kérők..

November' 29-dikén Kerületi Ülés tartatván közönséges megegyezéssel meghatározott, hogy Ő Cs. K. Felségének a' feljebb említett Kegyelmes D e c l a r a t o r i u m R e s c r i p t u m é r t hálados köszönet, 's egyszersmind azon készségről is ajánlás tétettség, mellyel a' Rendek az Ő Cs. K. Felsége akaratjának megfelelni magokban eltökélték.

Tek. Szigethi S z e r e n t s y István Úrnak Tek. Ns. Ugh Vármegye Követének kedves Hitvese, Tek. Ns. Ibrányi és Vajai Ibrányi Anna Aszszony, életének virágában, u. m. 22-dik esztendejében, rövid betegeskedése után Nov. 21-dikén meghalt. Ezen hosszabb életre méltó Magyar Aszszonyság Férjének betegeskedését hallván, házassági hívségből utazott Pozsonyba, 's útközben magát meghűltvén, nem érhetett meg azon örömet, hogy Férjének tellyes felgyógyulását láthatná: hanem maga súlyosabban lebetegedvén, ezt is vígasztalhatatlan bánatba ejtette. Illy kettős kedvetlen eset minden Magyar szíveket érzé-

keny bánatba merített ; annyival is inkább mivel Tek. Szerentsy István Úr eránt mindenek köz tisztelettel viseltetnek. Ez különösen kitetszett a' gyászos temetésekor, midőn a' bánatnak tárgyát a' temető helyre, a' fő templomba, 24 gyászba öltözött ifjak felváltva vitték; a' halotti kérészetet vezette Nagyságos és Fő Tisztelendő Orgler Jósef Úr, mint Plébános; kísérték pedig több Mélt. Püspökök, és Fő Papok, Magnások, az Ország Zászlós Urai, 's a' Ns. Vgyék' Követei. Az eltemettetés előtt 11 órakor Nov. 23-kán a' test jelenlétében fellyebb tisztelt Nagys. Úr mondott halotti Misét, mellyen számos Fő Dámák, és Ns. Aszszonyságok is mind gyászban jelentek-meg. Hideg tetemei Sz. Márton fő templom' sírboltjába takarítottak-el.

A' Pozsonyban egyesült két Magyar Társaságok egymástól ismét megváltak, és az a' rész, melly Miskolczra visszatér, Komáromban majd három hétig mulatott, most pedig Budán és Pesten ad egy-két mutatványokat; a' Pozsonyban maradt rész (a' Fejérvári), minden Kedden és Pénteken adja játékait, mellyekre számos buzgó Hazafiak előre fizettek.

A' Miskolczra haza térő Magy. theátrumi Társaság Budán ugyan kétszer, Pesten pedig egyszer játszott. Pesten elő adta: „a' Hét Magyar Kapitányokat“ olly szerentsés kedvezéssel, hogy a' játék színnek minden osztályai, és a' lózsik is tele voltak, a' mi eleven bizonyága lehet, hogy Pesten elégséges Magyar Publikum találtatik; és ezen nagy városnak minden rendű nemes lakosi nagy készséggel részt vesznek a' nemzeti igyekezetekben. De Budán is ezen hónap 25-dik napján szint-úgy nagy gyülekezettel jelentek meg a' nézők „Kemény Simon“ nevezetű, Tek. Kisfaludy Károly Úr által készítettett néző

játéokra, melyben a' válogatott Társaság olly jelesen megkülömböztette magát, hogy több ízbeli köz tapsolások nyilatkoztatnák ki a' megelégedést. — Ezen játékban bevolt szöve egy Tsata-Dall, mellyet 4 Férfiak énekeltek a' nézőknek nagy megindulására; nem különben egy Vitézi hatos magyar táncz, melly kimondhatatlan nagy kedvvel fogadtatott. Ezen tapasztalás legyen újabb bizonyága, hogy a' Nemzet kedvelli a' maga nyelvén lévő mulatságokat, és ezen előadásokra dítséretes tehetségű személyek is elégségesen készülhetnek.

Unghvár. — Fő Tisztelendő Tabakovics Mihály Kánonok Úrnak szomorú haláláról minapi levelünkben emlékeztünk. Most Fő Papi rangjához illendő temetésének leírását is ide teszszük, mint következik: —

Hideg tetemei a' Székes templomba vitetvén, minden Rendekből öszve gyülekezett sántalan betses Úri személyeknek jelenlétében Fő Tisztelendő Olsavszky János, Lector és Kánonok Úr által, bús, és olly Férfiúhoz illő halotti pompával, tsak ugyan a' Székes templom alatt készített sírboltjába takarítottanak. — Melly sajnos vala mindenek előtt a' nagy lelkű boldogúlnak elvesztése, nyilvánosságosan kivilágosodik abból: hogy a' midőn nagyon Tisztelendő 's Tudós Halasnyai András Úr, az Unghvári Nevendék Papság' Nevelőházában a' Sz. Tudományoknak Elöljárója, a' Fő Tisztelendő boldogúlnak hamvai felett magyarul ékesen szólott volna, Méltóságos, és Fő Tisztelendő Pócsy Elek, Püspök Úr, megemlékezvén, hogy a' Megye egyik legmunkásabb férfijának szomorú végső tisztelete ez, könyvezni látszatott; 's a' Fő Pásztornak jeles példáját követte a' megszorodott egész gyülekezet is, melly sűrű könnyhullatásokkal eránta való lángoló szeretét megpctsé-

tolte. — Néhai Fő Tiszt. T a b á k o v i c s Mihály Úr, a' köz jónak gyarapítására szentelt szüntelen való fáradozásaiban hárt nem ismért annyira, hogy valóban maga tsak a' Haza oltárára nem kéméllett munkáinak igaz áldozatja lett, valamint Léső ivadékoknál is dítséretes Hazafiúságnak valódi példája leszen. Szép elmebeli tehetségeinek tökéletesítésére czélzó igyekezete felette ritka volt; ez által istenes tudományait ifjabb korában olly dítséretesen kiterjesztette, hogy elvégezvén az iskolák dítső pályafutását a' szent Rendeknek felvétele után azonnal jövendőbeli Lelki-Pásztorságra törekedő Nevendékségnek Tanítójává, nem sokára Huszti Al-Esperestté, azután Mármárosi Vikáriussá, és Kanonokká kineveztetett. A' Törvényekkel, és Polgári Tudományokkal is olly felfedezhetetlen szövetséget kötött, hogy azoknak gyönyörű drága értekeivel másoknak kedves éjeli nyugodalmait feltserélte. Ez által számos tisztelőivel egész hasznos életében dítselkedhetet. Az 1822-dikben tartatott egyházi Sinatha, mostani Méltóságos Püspök Urral dítséretesen megjelent, a' hol ritka tulajdonságai egyházi főbb személyekkel megismerítették. — Nyugodjanak tehát tsendesen a' meghült hamvai, és az hajdani szeretet emlékeztető fáklyája, a' legkésőbb maradékban is örökké lángoljon.“

Tudományos Jelentés.

Bétsben, folyó esztendőnek 2-dik hónapjában Strausz Antal Könyvnyomtatójában botsáttatott világ' elejébe egy Munka, melly valamint Historiai ügy Mesterségi tekintetben igen méltán magára vonhatja 's vonta már eddig is a' szépnek és nevezetesnek Olvasásában gyönyörködő Közönség' figyelmét. Ebben a' Kristus' születése után 79-dik esztendőben a' Vesuvius hegyből kiomló tuzmoslák által eltemetett Pompejinek leírása 's a' képe-

letet igen betses metzések és festések által segítő előadás találtatik. Készítette Cs. K. Inzsinör Kapitány Tekintetes Agyagfalvai Góro Lajos Úr ott helyben. Nem ok nélkül tettük ide, hogy ott helyben, mert nagyon neveli ezen munkának betsét az, hogy azt, a' mit ezen könyvben írt és rajzolt Tudós Hazánkfiya, nem mástól költsönözte, hanem mindeneknek szemmel-látója volt. Ugyan ezért Pompejiben való Vándorlásnak nevezte munkáját.

Jónak tartjuk a' Könyv' czímjét a' maga' valóságában ide tenni, melly ez: —

WANDERUNGEN DURCH POMPEJI

von

Ludwig Góro von Agyagfalva, Hauptmann im k. k. österr. Genie-Corps und Ritter des königlich-sicilianisch-militarischen St. Georg Ordens der Wiedervereinigung.

Sr. kaiserliche Hoheit dem

Durchlauchtigsten Erzherzoge Johann von Oesterreich etc. etc. etc.

gewidmet.

In Folio, auf Velin-Papier, mit 22 auf Kupfer und Stein schön gestochenen Zeichnungen und Vignetten.

A' munka három főbb részekből áll, mellyeknek mint Bevezetés elejébe botsáttatott a' Campania Felixről és Pompejiről való Historiai emlékezés; azután következnek a' Részek, Szakaszok (Abschnitt). Az első beszéll a' Városba vivő temetők' útjáról 's az e'-mellett lévő temetési-emlékekről (Grab-monumenten); második a' Város' utzájirol és a' magános házakról; harmadik a' közönséges piatzokról és épületekről, milyenek a' Forum, Templomok, Theátrumok, 's egyebek. A' könyvhöz tartozó táblák közzül az elsőn.

szemléltetnek a Városnak 's az 1825-iki esztendőig történt új kiásatoknak rajzolat-jaik; a több táblák mutatják az építési, falfestési, és képfaragási legnevezetesebb feltaláltatott tárgyakat, 's a mellyek között több olyanok találatnak, mellyek még eddig nem voltak leíratatva.

Egy illy régi városnak olly leíratatása, melynek segedelmével a tűzmoslák' hamva által már 18 századoktól fogva eltemetve a földnek gyomrában szunnyadozott, 's már most a Szerző Úrnak helyes kifejezései szerint, a maga temetőjével, templomaival, oszlopos-szálajival, 's Basilikájival egyetemben a temetőnek siket éjszakájából lassanként kilépdegel, minden kimívelt gondolkodásu ember előtt annál betesebb lehet, hogy ezen felfedezés fel- emeli azon takarót, melly a homálytól fedezettett tisztelt régiségnek valóságairól 's nemeiről eddig volt ítéleteinket a vilá- gosságtól megfosztotta vala. A régi nagy nemzetnek, Roma' lakosainak, házi élete, építés 's festés' módjai, és sok féle szo- kásai 's rendtartásai is sokkal szemléltet- hetőbbekké, érthetőbbekké tétettek ezen rajzolatok által.

Mint hogy ezen 1817-től fogva tartó nevezetes ásatokrol, sem a Német Litteratúrának széles mezején még semmi munka ki nem jött és az egyéb külső, 's különben is igen ritka és drága munkákban ezen tárgyrol semmi emlékezet nem tétetik: annyival bizonyosabban lehet remén- lenünk, hogy a Szerző Úr által éppen ezen ritkaságok' helyén tétetett 's két esz- tendeig tartott vizsgálódásoknak és sokáig tartott szorgalmatoskodásnak resültátuma, örömmel fog fogadtatni, mint a mellyet a szép Velin-papíroson lévő foglalát és metzések, az új Déák betük, 's a Strausz Antal úr nyomtatásának esmeretes szépsége külsejére nézve is méltán ajánlanak. Az arra ezen könyvnek igen szép borítékban, 12 forint 30 kr. Conv. pénzben.

Méltó érdeme szerént való emlékeze- tet tettek már előképpen ezen maga' ne- mében ritkaságnak nevezetethető munká- rol: az Archiv für Geschichte etc., 28 Jul. 1824 n. 89, 90 és Dec. 13, 14-kén 1824 u. 149. 150.; az Il Sebeto giornale 31. Marzo 1824 n. 2; Morgenblatt, Juniusi Füzet 1824; Bötiger Dresdában, az Amalthéában Tom. III; Tudományos Gyűj- temény VI. Kötet 1825; Jenai Litt. Zei- tung; Wiener Zeitschrift; Wanderer Bäuerle, etc.

Meg lehet a könyvet találni Bétsben' minden könyves boltokban.

Megesmerték már ezen eredeti szép munkának betsét másokon kívül több Or- szágló Koronás Fők és Nagy emberek, mint név szerént Ő Felsége a Parmai Országgló Hertzegné Mária Ludovika Csá- szári Fő Herczegaszszony, a Baváriai bol- dogúlt Király Maximilián Jó'sef Ő Felsége, az akkori Baváriai Királyi Korona örökös és mostani Országgló Király Lajos Ő Fel- sége, és Austriai János Ő Császári Királyi Fő Hertzegsége, kik mindnyájan egyegy igen szép leveleikkel tisztelték-meg a Tu- dós Írót, mellyek közzül ide teszszük most a két elsőbket.

Másolatok (Copiák). —

A' Feldmarschall-Lieutenant Gróf Neipperg Úr Ő Cxcellentziája által Ő Felségének a Cs. Fő Herczegaszszonynak Parmai Her- czegaszszonynak Mária Ludovikának nevében íratott levél, Parmában Okt. 27- dikén 1825-ben:

„Szerentsém van a' Tekintetes 's Nagy- ságos Úrnak, a' Parmai Hertzegaszszony' és Cs. Fő Herczegaszszony Ő Felsége ne- vében, az Úr hozzá küldött illy Czímü: Pompejiben tett Vándorlások, igen nevezetes munkájával való legnagyobb megalégedésének bizonyságául ide tétetett jelét, kezéhez szolgáltatni.

Gróf Neipperg F. m. L. m. p. az Ő Felsége tiszteletbéli Gavallérja.

Ő Felségének a' Bavariai Királynak Inzsinnör Kapitány Góro Lajos Úrhoz 1825-ben Aug. 10-dikén Nimphenburgból küldött Kézírása: —,

Kapitány Góro Úr! vettem az Úr írásával együtt Junius' 25-dikén hozzám küldetett, Pompeiról való munkáját, és küldöm az Úrnak, köszönetem' bizonysgául, és mint az Úrnak a' Nápolyi Classikus földön tett tudományos Visgálódásainak megesmeréséül szolgáló jelt, az itt lévő arany Médályt.

Max. J o' s e f m. p.

(Mind kettő mellett találatnak a' meghitelező Vidimálások).

A' Felsegeknek ezen írásaik mellé tetett ajándékok voltak a' Felseges Pármai Hertzegaszszony' részéről egy brilláns szép gyűrű, melynek közepében koronás neve tündöklik, a' Bavariai F. Király' részéről pedig az említett arany érdem-médály, melynek egyik oldalán Minerva' temploma ezen felyül írással: *Ingenio et Industriae*, a' másikon a' boldogult Király' Mejj-képe ékeskednek.

Valóban meggyőzöttetve lehet a' Tekintetes és Tudós Kapitány Úr, hogy a' buzgó Magyar Fijak, egy tanult Magyar Gavallérnak illy megkülömböztetéssel való megtiszteltetését, belső örömmel fogják olvasni.

(A' Magyar Kurír pedig engedelemkéréssel járul valamint a' Magyar tudományos Közönséghez, úgy a' T. Kapitány Úrhoz is, hogy ezen fontos könyvre nézve ezen tsekély, de egyenes szívből származó Jegyzést tehesse:

Ezen régiségeket holtaikból felelevenítő rajzolatot egy igaz Magyar Gavallér írta, német nyelven ugyan, de azért ez a' maga' betségéből egy igaz Magyar előtt is semmit el nem veszt; mert a' tárgy olyan, hogy az egész tudományos Világ' figyelmét magára vonja, a' holtsak németül olvasnak. Melyik nemzet nem olvasa jó szívvvel egy Romai városnak a' föld alól lett kitakartatását, a' melly ott 18 századok alatt eldugattatva halgatott. Nem ditsőségére szolgál-e nemzetünknek, hogy Magyar Katona az, a' ki illy könyvet adott az Olvasó Világ' kezébe? Az e'-félékből fogják lassanként az idegen nemzetek tudományos érdemeit esmerni a' Magyaroknak. —

Ide járul, 's ohajtjuk is, hogy úgy történjék, hogy idővel olvashatják ezt azon Magyaraink is, 's Aszszonyaink is, kik ha értik is a' Német nyelvet, tsakugyan még is jobb szívvvel olvasnak nemzeti nyelveken; 's hát ha talám találatnak olyanok is, a' kik, nem értvén németül, megköszönnék, ha illy ritkaságot magyarul olvashatnának. — Ne gondolja valaki, hogy ohajtásom oda czélozna, hogy valakinek által kellene ezen munkát magyarra tenni. Én azt kívánnám, hogy a' Szerző Kapitány Úr, a' ki az ezen könyvben találató tárgyakat szemeivel látta, a' város' fekvését sétálás' közben számtalan sokszor szemlélte, ezen Classikus mezőt úgy szollván, tanulta, ne fordítsa, hanem inkább magyarítsa-meg ezen maga Orriginális munkáját. Senki se tselekedheti ezt olly könnyen, és a' mi legnagyobb olly értelmesen, mint maga. Nagy könnyebbségére fog szolgálni az, hogy a' rézmetzések 's kőnyomások már meglévén, gondolom, ezekhez alkalmaztathatja a' Magyar előadásokat is. — M. K.)